

недостатньо повно, зі значними помилками. Таким чином, можна швидко охопити велику кількість студентів з точки зору виконання-невиконання завдання і оперативно узагальнити роботу групи в цілому. Традиційне ж оцінювання (наприклад, за 5-тибальною шкалою) передбачає більшу кількість критеріїв, відображає здібності людини, в більшій мірі відповідає виконанню індивідуальних форм роботи (наприклад, виступ на семінарі) і значно більше включає стереотипи сприйняття, тобто дію фактора суб'єктивності (викладач не може оцінити групу активно працюючих студентів за 5-тибальними оцінками, не спрощуючи оцінювання стереотипами, і як наслідок зростання помилковості оцінювання з точки зору особистісного ставлення).

Отже, враховуючи особливості першокурсників (адаптаційний період), організаційних форм навчання університету (масове навчання), прагнучи створити умови для прояву активності студентів на заняттях, ми реалізовуємо фронтальні форми навчання, що передбачають простий прямий (неопосередкований проміжними шкалами) вид оцінювання.

*Бондаренко Є. І., асистент кафедри
конституційного та адміністративного права*

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ОЦІНЮВАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Оцінювання знань студентів завжди було і залишається актуальною проблемою навчального процесу, особливо в контексті болонського процесу. Адже перехід до нової системи викладання, коли більшу частину навчального матеріалу студент опановує самостійно, вимагає адаптування системи оцінювання до реалій навчання.

Зараз самостійна робота студентів є однією із складових навчального процесу, що має на меті забезпечити засвоєння в повному обсязі навчальної програми, передбачає оволодіння складними вміннями і навичками бачити зміст та мету роботи, організовувати власну самоосвіту, пізнавальну і розумову активність, здатність до творчості. Така робота виконується студентом лише під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі.

Викладачеві необхідно спланувати роботу студента таким чином, щоб забезпечити, по-перше, раціональну систему стимулю-

вання та мотивації до навчання, по-друге, контроль за виконанням самостійної роботи. Тому потрібно чітко визначити який матеріал виноситься на самостійне опрацювання (та/або, як, наприклад, розподіляються між студентами теми наукових досліджень). Встановити форму звітності про виконану роботу (опрацьований матеріал), наприклад, у вигляді таблиці, формат якої затверджується викладачем. Єдина узгоджена форма для викладення результатів самостійної роботи значно спростить процес перевірки і оцінювання. Звичайно, такі вимоги є доречними до самостійної роботи обов'язкової до виконання, що стосується наукової самостійної роботи, то тут доцільно обмежувати студента строками для виконання та лише певними вимогами щодо оформлення (наприклад, стосовно обсягу, шрифту тощо).

Важливо чітко встановити строки виконання самостійної роботи. Оскільки їх чітке дотримання забезпечить не тільки стимулювання студента, а й буде віддзеркаленням систематичності, ефективності та організованості його самостійної роботи.

Студент повинен бути обізнаний критеріями оцінювання роботи та кількістю балів, які може отримати за кожне завдання. Розробляючи порядок оцінювання самостійної роботи, пропоную передбачити санкції за порушення строків виконання, тобто, студент повинен знати, що невчасне виконання не позбавляє його права отримати бали за даний вид роботи, а лише зменшує їх кількість (замість 15 отримує 10).

У зв'язку зі збільшенням кількості балів, які студент отримує за роботу протягом семестру, доречно поділити виконання самостійного завдання на частини та встановити строки для виконання. Таким чином, по-перше, студент буде обмежений певними часовим лімітом та змушений додатково осмислювати та робити висновки по кожній частині роботи, висвітлюючи викладачеві результати своїх напрацювань. По-друге, викладач матиме змогу не лише контролювати, а й координувати самостійну роботу студента.

Кожен з видів самостійної роботи або її етапів, залежно від рівня складності, повинен мати адекватне оцінювання, критерії якого необхідно повідомити студентам разом із завданням. Це буде не тільки їх стимулювати, а й акцентуватиме увагу на основних аспектах, які оцінюються.

Отже, чітка постановка завдання, встановлення строків виконання, визначення критеріїв оцінювання та забезпечення вільного доступу до цієї інформації дозволить студентам ефективно займатися самостійною роботою, а викладачам відкрито, прозоро та об'єктивно її оцінювати.